

SCANDIA

siue

REGIONES SEPTENTRIONALES.

Continet hæc Tabula ferè omnem cogniti Orbis tractum Septentrionalem : sed imprimis Peninsulam veteribus sub nominibus Scandia, Scandinauia, Baltia, & Basilia, malè cognitam : quam & alterum Orbem terrarum, propter eius magnitudinem, & officinam, vaginamque gentium cognominarunt. Compræhendit hæc Peninsula hac ætate tria Regna, Noruegiam, Sueciam, Gothiam : & partem Regni Danici : aliasque multas Prouincias, vti sunt, Bothnia, Finmarchia, Finlandia, Lapponia, &c. Cuius singulares descriptiones hîc ex Iacobo Zieglero apponemus. NORVEGIA, interpretatur Septentrionalis tractus aut via; fuit Regnum hoc aliquandiu admodum florens, Imperiumq; tenuit per Daniam & Frisiam, Insulasque adiacentes, donec domesticum Imperium per hæreditariam successionem administratum fuit. Postea sub interregno, consensu Procerum institutum est, vt Reges per electionem susciperentur. Estque hoc tempore sub potestate Danorum. Hi non legitimos modò redditus, & tolerabilia vectigalia imperant, sed omnia cōmoda conradentes transferunt in Daniam. Ad hanc difficultatem accedit qualitas locorum : habet enim Dania in potestate nauigationes omnes Noruegianas : neque hæc exercere mare potest, neque exportare merces; præterea à cœlo, à tellure, à mari nequaquam humilis aut parum felix existimata. Hæc mittit in reliquam Europam piscem ex genere Asellorum, frigore induratū & extensum in fustem, vnde & eum Germani dicunt *Stock fisch*. Captura eius laudatissima est Ianuario, quando super est frigus vt induretur; & qui clementioribus mensibus capiuntur, marcescunt; neque sunt idonei, vt exportentur. Tractus totus litoralis Noruegiæ est mitis, mare non congelatur. Niuës non diu durant. SUECIA, Regnum est diues argenti, æris, plumbi, & ferri, frugum, pecoris; & prouentu immenso piscium ex fluminib. lacubus, & mari; venationibus quoque ferarum. Stockholm in ea est Regia & Emporium, Vrbs munita arte & natura. Sita est in paludibus instar Venetiarum. Inde sortita est nomen, quòd sita in aquis, fundamenta sint palis stabilita. GOTHIA, id est, bona terra; Regi Sueciæ paret. In ea est Portus & Emporium Calmar, vrbs magna; habetque Arcem, quæ operum magnitudine certat cum Arce Mediolanensi. Apud Tingualla oppidum sunt fossiones optimi ferri. Hæc Zieglerus. De Dania hîc nihil addimus, cum de ea dictum sit in propria, quâ occupat, tabula. Est in hac Tabula Islandia Insula (veteribus Tyle dicta) miraculis, si quæ alia, clarissima. Etiam Groenlandia paucis nota. Apud veteres pauca harum Regionum testimonia habes. Ex Recentioribus eas descripserunt, Olaus Magnus Gothus, Episcopus Vpsaliensis; Albertus Crantzius; Saxo Grammaticus; Iacobus Zieglerus; Sigismundus ab Herberstein in suis Moschouiticis Cōmentariis. Edidit & Nicolaus VVimmannus Maris Arctoi nauigationē. Vide quoque Nicolai Geni Cōmentaria; & Naufragium Petri Quirini, ab eo & Christofero Fiorauante, nec non Nicolao Michaëlis Italicè scriptum.